

พระราชบัญญัติ ทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอคุลยเคช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ๆ ให้ ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทางหลวงที่ได้รับสัมประทาน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒៩ ประกอบกับมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๔๒"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติทางหลวงที่ได้รับสัมประทาน พุทธศักราช ๒๔๗๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"ทางหลวงสัมปทาน" หมายความว่า ทางที่รัฐให้สัมปทานแก่บุคคลใด ๆ ในการสร้างหรือบำรุง รักษา โดยเก็บค่าใช้ทาง ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดินหรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น และให้หมายความรวมถึงอุโมงค์ สะพาน เรือหรือพาหนะสำหรับขนส่งข้ามฟาก และท่าเรือสำหรับขึ้น หรือลงรถ ที่จัดไว้เพื่อประโยชน์แก่ทางหลวงสัมปทานด้วย

"สร้าง" หมายความว่า การก่อสร้าง ขยาย หรือบูรณะ

"บำรุงรักษา" หมายความว่า การดูแลรักษาหรือซ่อมแชมทางหลวงสัมปทานและอุปกรณ์ ทางหลวงสัมปทานเพื่อให้คงสภาพใช้งานได้ดีตามปกติ รวมทั้งการเสริมความแข็งแรง การยึดอายุการ ใช้งานของทางหลวงสัมปทานและอุปกรณ์ทางหลวงสัมปทาน การติดตั้งและเสริมแต่งอุปกรณ์ทางหลวง สัมปทานหรือสิ่งที่ไม่ได้ก่อสร้างหรือติดตั้งไว้ เพื่อให้ทางหลวงสัมปทานมีสภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้นหรือ มีความสะดวกและปลอดภัยแก่ผู้ใช้ แต่ไม่หมายความรวมถึงการบูรณะ

"อุปกรณ์ทางหลวงสัมปทาน" หมายความว่า อาคาร สิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นที่ต้องมีเพื่อการ บำรุงรักษาและการประกอบกิจการทางหลวงสัมปทาน รวมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ในระบบควบคุมการเก็บเงิน ค่าใช้ทาง ระบบการสื่อสาร และระบบการควบคุมการจราจรของทางหลวงสัมปทาน เพื่อประโยชน์ในการ บริหารทางหลวงสัมปทานและเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การจราจร

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมทางหลวง

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้มีอำนาจ และหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจ ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ การให้สัมปทานรายใดถ้าอยู่ในหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชน เข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย

ให้นำกฎหมายว่าด้วยทางหลวงมาใช้บังคับกับทางหลวงสัมปทานโดยอนุโลม เว้นแต่ที่ได้บัญญัติ ไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑ สัมปทาน

มาตรา ๗ ในกรณีที่รัฐประสงค์จะให้สัมปทานในการสร้างหรือบำรุงรักษาทางสายใด ให้อธิบดี ออกประกาศเชิญชวนให้มีการยื่นข้อเสนอตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด การให้สัมปทานในการสร้างหรือบำรุงรักษาทางที่มีขนาดเล็กหรือเป็นการต่อเติมโครงการเดิม ตามลักษณะที่กำหนดในกฎกระทรวงจะดำเนินการโดยไม่ต้องออกประกาศเชิญชวนตามวรรคหนึ่งก็ได้

การยื่นคำขอรับสัมปทานและการให้สัมปทาน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ยื่นคำขอรับสัมปทานต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ เมื่อรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่าผู้ยื่นคำขอรับสัมปทานรายใดสมควรได้รับสัมปทาน ให้รัฐมนตรีรายงานความเห็นในเรื่องการขอรับสัมปทานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

มาตรา ๕ ผู้รับสัมปทานจะโอนสัมปทานได้ต่อเมื่อมีเหตุอันสมควรและรัฐมนตรีโดยความ เห็นชอบของคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้รับโอนมีคุณสมบัติตามมาตรา ๓ วรรคสี่ และ อนุญาตให้โอนสัมปทานได้

ผู้รับโอนสัมปทานตามวรรคหนึ่งต้องรับไปซึ่งสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดทั้งหมดของผู้รับ สัมปทานรายเดิม

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานสิ้นสภาพนิติบุคคลหรือตกเป็นบุคคลล้มละลาย ให้ผู้ชำระ บัญชีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีสิทธิแสดงเจตนาในการโอนสัมปทานตาม มาตรา ธ

การแสดงเจตนาในการโอนสัมปทานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๑๑ การโอนสัมปทานตามมาตรา ธ และมาตรา ๑๐ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานไม่ได้รับอนุญาตให้โอนสัมปทานให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้ ผู้รับสัมปทานทราบพร้อมทั้งเหตุผล ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่ง

หมวด ๒ การสร้างหรือบำรุงรักษา

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการสร้างหรือบำรุงรักษาทางหลวงสัมปทานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานของผู้รับสัมปทานซึ่งผู้รับสัมปทานแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของอธิบดี มีอำนาจเข้าไป ใช้สอยหรือครอบครองอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมิใช่ที่อยู่อาศัยของบุคคลใดเป็นการชั่วคราวได้ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (๑) การใช้สอยหรือครอบครองนั้นให้กระทำได้เท่าที่จำเป็นสำหรับการสำรวจเพื่อสร้างทางหลวง สัมปทาน หรือเท่าที่จำเป็นสำหรับการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ทางหลวงสัมปทาน
- (๒) ผู้รับสัมปทานได้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบถ่วงหน้า ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มกระทำการนั้น ถ้าไม่อาจติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ ได้ให้ประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทราบถ่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน การประกาศให้ทำเป็นหนังสือปิดไว้ ณ ที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และ ณ ที่ทำการเขตหรืออำเภอ ที่ทำการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ ให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และ การที่จะกระทำนั้นไว้ด้วย

ในกรณีที่การปฏิบัติตามมาตรานี้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ หรือผู้ทรงสิทธิอื่น บุคคลนั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจากผู้รับสัมปทานได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกัน ในจำนวนค่าทดแทน ให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย

มาตรา ๑๔ ในระหว่างการสร้างทางหลวงสัมปทานถ้าผู้รับสัมปทานประสงค์จะแก้ไขเปลี่ยนแปลง แบบรูปและรายการละเอียดทางเทคนิคในการก่อสร้างให้แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในสัมปทาน แต่ยังคง อยู่ในขอบเขตการดำเนินการตามสัมปทานและไม่เป็นการเพิ่มค่าใช้ทางตามสัมปทาน ให้ผู้รับสัมปทาน ยื่นคำขอต่ออธิบดี ในกรณีเช่นนี้ให้เป็นอำนาจของอธิบดีที่จะอนุมัติได้เมื่อปรากฏว่าการแก้ไขเปลี่ยนแปลง นั้นเป็นความจำเป็นโดยไม่ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ

มาตรา ๑๕ ในการสร้างทางหลวงสัมปทานผู้รับสัมปทานจะเปลี่ยนแปลงร่องน้ำ ท่อน้ำ ย้ายสายไฟฟ้า สายโทรศัพท์ หรือรื้อถอนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่กีดขวางการสร้างนั้นก็ได้ แต่การเปลี่ยนแปลง หรือรื้อถอนนั้นจะกระทำได้ต่อเมื่อได้แจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบก่อนล่วงหน้าไม่น้อยกว่า สิบห้าวันก่อนวันเริ่มกระทำการนั้น และต้องจัดทำไปในทางที่จะทำให้เกิดความเสียหายและทำความ ไม่สะดวกน้อยที่สุด ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นผู้รับสัมปทานต้องชดใช้ค่าเสียหายนั้น

ถ้าสิ่งที่กีดขวางตามวรรคหนึ่งเป็นของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอื่น การเปลี่ยนแปลงหรือ รื้อถอนนั้นจะต้องกระทำภายใต้การกำกับดูแลของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้น

มาตรา ๑๖ ถ้าทางหลวงสัมปทานจะต้องตัดผ่านทางรถไฟ ทางหลวงประเภทอื่น ทางส่วนบุคคล หรือทางน้ำที่มีอยู่เดิม ผู้รับสัมปทานจะต้องจัดให้มีทางชั่วคราวตามสภาพไม่น้อยกว่าที่เป็นอยู่เดิมเพื่อ ให้ใช้ได้ในระหว่างการสร้าง ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นผู้รับสัมปทานต้องชดใช้ค่าเสียหายนั้น และเมื่อหมด ความจำเป็นในการสร้างแล้วให้จัดทำทางดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็วซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวัน นับแต่เมื่อหมดความจำเป็น

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแนวของทางดังกล่าวให้ต่างไปจากเดิมผู้รับสัมปทานต้องจัด ให้มีทางขึ้นใหม่ตามสภาพไม่น้อยกว่าที่เป็นอยู่เดิมเพื่อให้ใช้ไปมาได้ทดแทนทางเดิมด้วย

ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ถ้ามีเหตุอันสมควร อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะดำเนินการดังกล่าวแทน โดยผู้รับสัมปทานต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายทั้งหมด ที่ทางราชการต้องรับภาระจ่ายจริงเพื่อการนั้นพร้อมเงินเพิ่มอีกร้อยละยี่สิบของเงินจำนวนดังกล่าวด้วยก็ได้

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทางหรือสิ่งอื่นใดเพื่อเป็นทางเข้าออก เชื่อม หรือผ่านทางหลวง สัมปทาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี ในกรณีเช่นนี้ ให้อธิบดีอนุญาตได้เมื่อได้รับฟังความเห็นของ ผู้รับสัมปทานเพื่อประกอบการพิจารณาแล้วปรากฏว่าการกระทำดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบจนเป็นเหตุให้ เกิดภยันตรายกับผู้ใช้ทาง ในการอนุญาตอธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ รวมทั้งกำหนดมาตรการ เพื่อประโยชน์ในการจราจร การป้องกันอุบัติภัย และการรักษาสิ่งแวดล้อม และเมื่ออธิบดีมีหนังสืออนุญาต แล้ว ผู้รับสัมปทานต้องให้ความสะดวกเพื่อการนั้นตามสมควร

ถ้าผู้ได้รับอนุญาตกระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต หรือมีเหตุอื่นที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ แก่งานทางหรือประโยชน์ของรัฐ อธิบดีจะเพิกถอนการอนุญาตนั้นเสียก็ได้

มาตรา ๑๘ ทางหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด หรือที่อธิบดีได้มีกำสั่งให้เพิกถอนการอนุญาต ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวรื้อถอนหรือ ทำลายภายในกำหนดเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายรื้อถอนหรือ ทำลาย โดยผู้นั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายมิได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้นด้วย ทั้งนี้ ให้นำความ ในมาตรา ๑๖ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑៩ ผู้ยื่นคำขอหรือผู้รับสัมปทานที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของอธิบดีตามมาตรา ๑๓ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๐ เมื่อสร้างทางหลวงสัมปทานหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของทางหลวงสัมปทานเสร็จแล้ว ผู้รับสัมปทานจะเปิดการจราจรได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

ให้ผู้รับสัมปทานซึ่งประสงค์จะเปิดการจราจรตามวรรคหนึ่งยื่นคำขอต่อรัฐมนตรี และให้ รัฐมนตรีมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้รับสัมปทานทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

มาตรา ๒๑ ทางหลวงสัมปทานและอุปกรณ์ทางหลวงสัมปทานใดจะตกเป็นของรัฐเมื่อใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัมปทาน มาตรา ๒๒ ในกรณีมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ รัฐมีอำนาจเข้ายึดถือครอบครอง ทางหลวงสัมปทานก่อนสัมปทานสิ้นอายุได้ และในกรณีเช่นนี้รัฐมีอำนาจเข้ายึดถือครอบครองบรรดา อุปกรณ์ทางหลวงสัมปทานทั้งหมดได้ด้วย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๓ ในการยึดถือครอบครองทางหลวงสัมปทานและอุปกรณ์ทางหลวงสัมปทานตาม มาตรา ๒๒ รัฐจะต้องใช้ค่าทดแทนให้แก่ผู้รับสัมปทานตามที่กำหนดในสัมปทาน ในกรณีที่สัมปทาน มิได้กำหนดเรื่องค่าทดแทนไว้ ให้ใช้ค่าทดแทนโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้รับสัมปทานควรได้รับตามความ เป็นธรรม

ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับสัมปทานมารับเงินค่าทดแทนภายในเวลาที่กำหนด ถ้าผู้รับสัมปทาน ไม่มารับเงินภายในกำหนดเวลาที่ได้รับแจ้ง ให้อธิบดีนำเงินค่าทดแทนไปฝากไว้กับธนาคารออมสิน ในชื่อของผู้รับสัมปทาน

มาตรา ๒๔ ในทางหลวงสัมปทานที่เปิดการจราจรแล้ว ถ้าผู้รับสัมปทานประสงค์จะซ่อมแซม อย่างใหญ่ ซึ่งไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงอันเป็นการสำคัญ และไม่ทำให้เสื่อมประโยชน์ของรัฐและประชาชน ให้ยื่นรายงานการนั้นๆ พร้อมแบบรูปและรายการละเอียด และประมาณการค่าใช้จ่ายต่ออธิบดี เมื่อได้รับ ความเห็นชอบจากอธิบดีแล้วผู้รับสัมปทานจึงจะกระทำการนั้นได้ ในการอนุญาตอธิบดีจะกำหนดเงื่อนใข อย่างใดก็ได้

การดำเนินการใดเป็นการซ่อมแซมอย่างใหญ่ ซึ่งไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงอันเป็นการสำคัญให้ เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด และแจ้งให้ผู้รับสัมปทานทราบแล้ว

หมวด ๓ การกำกับ ตรวจตรา และควบคุม

มาตรา ๒๕ นอกจากที่กำหนดไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจตราดูแลการสร้างทางหลวงสัมปทาน และถ้าผู้รับสัมปทานไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ นี้หรือกระทำผิดข้อกำหนดในสัมปทานก็ให้แจ้งผู้รับสัมปทานดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลา ที่กำหนด

- (๒) พิจารณาและเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับทางหลวงสัมปทานที่ผู้รับสัมปทาน แจ้งว่าได้สร้างสำเร็จบริบูรณ์แล้ว
- (๓) ตรวจตราการประกอบกิจการทางหลวงสัมปทาน และถ้าผู้รับสัมปทานไม่ปฏิบัติตามพระราช บัญญัตินี้หรือกระทำผิดข้อกำหนดในสัมปทานก็ให้แจ้งผู้รับสัมปทานดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายใน เวลาที่กำหนด
- (๔) สืบสวนในเรื่องอุบัติเหตุใดๆ ที่เกิดขึ้นในกรณีที่ต้องการทราบว่าผู้รับสัมปทานมีส่วน รับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามข้อกำหนดในสัมปทานหรือไม่
 - (๕) แจ้งให้ผู้รับสัมปทานซ่อมแซมทางหลวงสัมปทานหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของทางนั้น
- (๖) แจ้งให้ผู้รับสัมปทานปฏิบัติการใดๆ อันเกี่ยวด้วยความปลอดภัยของประชาชนได้ โดย กำหนดให้ผู้รับสัมปทานมีเวลาปฏิบัติการเกี่ยวกับความปลอดภัยดังกล่าว

มาตรา ๒๖ อธิบดีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาห้ามมิให้ผู้ใดเปลี่ยนแปลงสภาพ ที่ดินริมเขตทางหลวงสัมปทานทั้งสายหรือบางส่วนในลักษณะที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวง สัมปทาน เช่น มิให้ขุดหรือถมร่อง คู บ่อน้ำ สระ หรือหลุมใดๆ ภายในระยะอันสมควรจากเขตทางหลวง สัมปทาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย และในการอนุญาต อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

ผู้ยื่นคำขอซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของอธิบดีตามวรรคหนึ่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๗ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าตรวจทางหลวงสัมปทานและเข้าไปในโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้รับสัมปทานที่ใช้ ในการดำเนินการทางหลวงสัมปทานนั้น
- (๒) เรียกให้ผู้รับสัมปทานส่งเอกสารตลอดจนอุปกรณ์อื่นใดที่ใช้บันทึกข้อมูลต่าง ๆ ให้ตรวจสอบ ตามความจำเป็น
 - (๓) เรียกผู้รับสัมปทานหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้รับสัมปทานมาสอบถามและให้ข้อเท็จจริง
- (๔) ตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงแล้วรายงานต่ออธิบดีในกรณีที่ผู้รับสัมปทาน ผู้แทน หรือลูกจ้างของผู้รับสัมปทานกระทำผิดหรือทำให้เกิดความเสียหายเพราะเหตุที่ไม่ปฏิบัติตามพระราช บัญญัตินี้หรือตามข้อกำหนดในสัมปทาน

มาตรา ๒๘ ถ้าผู้รับสัมปทานไม่กระทำการใดๆ ตามที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้สั่งให้ ทำตามมาตรา ๒๕ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเข้ากระทำการโดยผู้รับสัมปทานเป็น ผู้เสียค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ทางราชการต้องรับภาระจ่ายจริงเพื่อการนั้น พร้อมเงินเพิ่มอีกร้อยละยี่สิบของ เงินจำนวนดังกล่าวด้วย

มาตรา ๒៩ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด ในสัมปทาน ไม่บำรุงรักษาทางหลวงสัมปทานจนอาจเป็นเหตุให้เกิดภยันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ หรือการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้อธิบดีมีหนังสือเตือนให้ผู้รับสัมปทานปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ได้มีหนังสือเตือนตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่ผู้รับสัมปทานยังคงฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ให้รัฐมนตรีเพิกถอนสัมปทานดังกล่าว

เมื่อได้เพิกถอนสัมปทานแล้วให้อุปกรณ์ทางหลวงสัมปทานทั้งหมดตกเป็นของรัฐ

หมวด ๔ การจัดหาอสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ใด เพื่อ สร้างทางหลวงสัมปทานตามที่กำหนดไว้ในสัมปทาน และผู้รับสัมปทานไม่สามารถดำเนินการให้ได้มา ซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อการนั้นโดยวิธีอื่นได้ ให้กรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วย การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์โดยผู้รับสัมปทานเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและค่าทดแทน เว้นแต่ในสัมปทาน จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓ ผู้ใดหลีกเลี่ยงไม่เสียค่าใช้ทางที่กำหนดในสัมปทานต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สิบเท่าของค่าใช้ทางนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๔ การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติทางหลวงที่ได้รับสัมประทาน พุทธศักราช ๒๔๗๓ ที่ได้ปฏิบัติไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้

บรรดาสัมประทานตามพระราชบัญญัติทางหลวงที่ได้รับสัมประทาน พุทธศักราช ๒๔๗๓ ให้ถือว่าเป็นสัมปทานตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ให้ใช้บังคับตามพระราชบัญญัติทางหลวงที่ได้รับสัมประทาน พุทธศักราช ๒๔๗๓ จนกว่าสัมประทานนั้นจะสิ้นสุดลง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติทางหลวงที่ได้รับสัมประทาน พุทธศักราช ๒๔๗๓ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางมาตราไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เอกชน จะเข้ามาลงทุนในกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค และบทกำหนดโทษไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับ บทบัญญัติของกฎหมายอื่นที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้นำมาใช้บังคับได้ถูกยกเลิกไปแล้ว สมควรปรับปรุงให้เหมาะสม กับภาวะทางเศรษฐกิจและสภาพสังคมปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้